

ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ТА ВІДГОДІВЕЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ ЧЕРВОНОЇ БІЛОПОЯСОЇ ПОРОДИ ПРИ РІЗНИХ ПОЄДНАННЯХ

С.М.Галімов, аспірант

Миколаївський державний аграрний університет

У статті наведено відтворювальні якості свиноматок червонобілопоясої породи м'ясних свиней при чистопородному розведенні та схрещуванні.

Вступ. На основі сумісного наказу №324/47 від 14 травня 2007 року Міністерства АПК України та УААН популяція червоно-поясних свиней затверджена як нове селекційне досягнення під назвою червона білопояса порода м'ясних свиней.

Темою наших досліджень передбачалось вивчення і визначення різних теоретичних підходів подальшого вдосконалення існуючих параметрів продуктивності червонобілопоясої популяції свиней, створеної на базі 7 вітчизняних і зарубіжних генотипів [3].

Для організації експерименту провели генеалогічний аналіз стада та вивчили розвиток і продуктивність тварин з метою визначення кращих та гірших за цими ознаками порівняно з середніми по стаду. За принципом аналогів було сформовано V піддослідних груп в кожній по 10 свиноматок червонобілопоясої породи та 2 кнура цієї ж породи. Для проведення дослідів використали також 2 кнура породи ландрас. Контрольна відгодівля виконувалася за загально прийнятими методиками.

Результати досліджень. Багатоплідність має важливе господарське значення. Дослідженнями встановлено, що підвищення багатоплідності на голову понад вісім у гнізді веде до зниження собівартості одного поросяти після відлучення на 8 - 12% [1]. Аналіз даних (табл. 1) показує, що за багатоплідністю різниця між дослідними групами була незначна, середній показник за групами становив $10,36 \pm 0,19$ гол., що вписується

Таблиця 1
Середні показники відтворних якостей свиноматок за підослідними групами

Підослідні групи	Багатоплідність, гол.	Маса гнізда при народженні, кг	Великоплідність, кг	Молочність, кг	Маса гнізда в 60 днів, кг	Кількість голів при відлученні гол.	Збереженість, %
I	11,0±0,37	16,11±0,66	1,48±0,05	58,49±3,74	185,48±11,23	9,86±0,39	89,81±2,67
II	10,2±0,44	14,65±0,51	1,45±0,05	60,52±2,40	181,55±7,19	9,40±0,37	92,53±2,28
III	10,5±0,45	14,54±0,76	1,40±0,02	59,45±3,31	170,77±9,92	9,75±0,33	95,87±2,42
IV	9,9±0,50	14,35±0,74	1,45±0,04	49,84±2,80	149,51±8,41	8,70±0,60	88,56±5,29
V	10,2±0,57	16,28±1,23	1,58±0,06	61,39±2,95	184,17±8,84	9,30±0,54	91,42±2,27
В середньому	10,36±0,19	15,19±0,39	1,47±0,03	57,94±2,08	174,30±6,16	9,40±0,20	91,64±1,26

Примітка:

- I група – краші матки спарувувались з кращими кнурами;
- II група – краці матки спарувувались з гіршими кнурами;
- III група – гірші матки спарувувались з кращими кнурами;
- IV група – гірші матки спарувувались з гіршими кнурами;
- V група – гірші матки спарувувались з кнурами породи ландрас.

ся в межи цільового стандарту по червоній білопоясій породі [4]. Як відомо, між багатоплідністю та великоплідністю існує від'ємний зв'язок, що було підтверджено нашими дослідженнями [2].

Великоплідність є початковою маси тіла, від якої продовжується ріст та розвиток тварин у постнатальний період. Проведені дослідження свідчать про інтенсивний ріст свиней усіх дослідних груп в ембріональний період. Так, найбільшу великоплідність виявлено в V дослідній групі (**1,58±0,06** кг), що переважає середню по стаду на **0,11** кг, найменший показник – у III групі (**1,40±0,02** кг), але збереженість порослят у 60-денному віці є найбільша (**95,87±2,42%**).

Головним критерієм думки про продуктивність свиноматок, як відомо, вважають показник живої маси їх приплоду при відлученні. Як видно з таблиці 1, середня маса гнізда найбільша є в тварин I дослідної групи **185,48±11,23** кг, що є вище середньої по стаду на **11** кг.

Збереженість порослят при відлученні має велике зооветеринарне та економічне значення. Так, в ході наших досліджень встановили, що найбільшу збереженість мали тварини III дослідної групи (**95,87±2,42%**), найменшу – IV групи **88,56±5,29%**.

Ефективність відгодівлі залежить від багатьох факторів, головні з яких – умови годівлі і утримання, породна належність, вік і жива маса тварин.

Для вивчення ефективності відгодівлі свиней до більш високої живої маси нами було визначено відгодівельні якості тварин, одержаних при чистопородному розведенні та породно-лінійній гібридизації за схемою реципрокного схрещування по досягненні ними живої маси **100** кг.

Піддослідні підсвинки були поставлені на контрольну відгодівлю у 3-місячному віці, з середньою живою масою **28,2... 30,2** кг. За період відгодівлі між окремими групами тварин простежувались розбіжності за показниками скоростиглості,

витрачання кормів і середньодобовим приростам живої маси. Результати відгодівлі свиней представлено в табл. 2.

Дані таблиці 2 свідчать про те, що за рівних умов відгодівлі найвищі показники швидкості росту були у підсвинків I і V груп. Живої маси 100 кг вони досягали відповідно за 213 та 204 дні. Тварини інших груп виявились більш пізньостиглими.

Таблиця 2

**Відгодівельні якості піддослідного
молодняку на відгодівлі, ($\bar{X} \pm S\bar{x}$)**

Дослідна група	Вік досягнення, днів	Тривалість відгодівлі, днів	Загальний приріст, кг	Середньодобовий приріст, г	Витрати кормів на 1 кг приросту, корм. од.
Жива маса 100 кг (n=50)					
I	213 ± 0,96	116,0	71,2	610 ± 4,0	4,45
II	216 ± 1,00	117,0	69,8	594 ± 4,6	4,53
III	214 ± 0,74	115,0	70,1	605 ± 4,1	4,46
IV	218 ± 0,91	121,0	70,4	581 ± 3,6	4,61
V	204 ± 0,87	94,0	68,2	656 ± 5,4	4,35

Найвищі середньодобові прирости живої маси під час відгодівлі до 100 кг були по V групі – 656 г, найнижчі – підсвинків IV групи – 581 г.

Витрачання кормів на одиницю приросту живої маси є одним з найважливіших показників продуктивності свиней та ефективності свинарства. Дані таблиці 2 вказують на те, що загальною закономірністю для молодняку всіх піддослідних груп є зниження витрат кормів в міру збільшення їхнього середньодобового приросту.

Найкращі показники витрачання кормів під час відгодівлі живої маси 100 кг були у підсвинків від поєднання маток червоної білопоясої породи з кнурами ландрас.

Висновки. Таким чином, на підставі проведених досліджень можна стверджувати, що кнури породи ландрас позитивно впливають на відтворну здатність свиноматок та відгодівельні і м'ясо-сальні якості нащадків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ващенко П.А. Репродуктивні якості великої білої породи при поєднанні генотипів вітчизняної і зарубіжної селекції // Вісник Полтавськ. держ. аграрн. акад. – № 1 – 2. – С.165 – 166.
2. Грудев Д.И. Зоотехнические аспекты крупноплодности свиней // Свиноводство. – 1976. – №11. – С. 25 – 27.
3. Розведення свиней: Навч. посібник /Нагаєвич В.М., Герасимов В.І., Березовський М.Д., Рибалко В.П. та інші; За ред. Нагаєвича В.М., Герасимова В.І. – Х.: Еспада, 2005. – 296с.
4. Програма селекції свиней з м'ясними генотипами свиней в Україні на 2003-2012 роки. – К.: Атмосфера, - 2005, 88 с.